

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala ja eesmärk

(1) Käesolev seadus sätestab riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse, vee-ettevõtja ja tarbija õigused ja kohustused tarbija veega varustamisel ühisveevärgi kaudu ning reovee, sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimisel ühiskanaliseerimise kaudu ja vajaduse korral selle puhastamisel, samuti riikliku järelevalve korralduse ning vastutuse käesolevas seaduses sätestatud nõuete rikkumise eest.

(2) Käesoleva seaduse eesmärk on tagada tarbijale kvaliteedinõuetele vastava ühisveevärgi ja -kanaliseerimise teenuse osutamine mõistliku, põhjendatud ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgiva hinnaga.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamisala

(1) Käesolevat seadust ei kohaldata veevõrgile ja kanalisatsioonile, mis on ette nähtud üksnes tööstus- või tootmisettevõtte vajadusteks.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata sademevee, drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee (edaspidi *sademevesi*) ärajuhtimisele, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole sademevee ärajuhtimise ehitisi ja seadmeid ühisveevärgi ja -kanaliseerimise arendamise kavas ühisveevärgi ja -kanaliseerimise osaks määranud.

§ 3. Ühisveevärgi ja -kanalisatsioon

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioon on ehitiste ja seadmete süsteem, mille kaudu varustatakse tarbijaid joogiveega või juhitakse ära ja vajaduse korral puhastatakse reo- või sademevee ning mille projekteeritud jõudlus on vähemalt 10 m³ ööpäevas ja mis teenindab vähemalt 50 inimest. Ühisveevärgi ja -kanaliseerimise käsitatakse ühisveevärki või ühiskanaliseerimise eraldi või mõlemat koos.

(2) Ühisveevärgi ja -kanaliseerimise käsitatakse ka ehitiste ja seadmete süsteemi, mille projekteeritud jõudlus on alla 10 m³ ööpäevas ja mille kohaliku omavalitsuse üksus on ühisveevärgi ja -kanaliseerimise arendamise kavaga määranud ühisveevärgiks ja -kanaliseerimiseks.

(3) Ühisveevärgi ja -kanaliseerimise käsitatakse tööstus- ja tootmisettevõtte enda tarbeks rajatud ehitiste ja seadmete süsteemi tootmise vajadusteks või ettevõtte joogiveega varustamiseks või reo- või sademevee kokkukogumiseks või puhastamiseks.

(4) Ühisveevärgi ja -kanaliseerimise võib olla avalik-õigusliku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis.

§ 4 . Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatus

(1) Ehitised ja seadmed, mille haldamiseks ei ole määratud vee-ettevõtjat ning mis liidetakse olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, et tagada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse nõuetekohane osutamine, loetakse olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kui peaasja oluliseks osaks asjaõigusseaduse § 107 lõike 2 tähenduses.

(2) Ehitiste ja seadmete selle osa omanikul, mis loetakse olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni oluliseks osaks asjaõigusseaduse tähenduses, on õigus õiglasele hüvitisele selle asja tegeliku väärtuse ulatuses olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitmise eelse seisuga.

(3) Sademevee ärajuhtimise ehitisi ja seadmeid, sealhulgas sademevee ärajuhtimise kraave, välja arvatud maaparandussüsteem maaparandusseaduse tähenduses, loetakse käesoleva seaduse mõistes ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks, kui kohaliku omavalitsuse üksus on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavaga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ulatuse selliselt määranud.

(4) Tarbimiskoha veevärgil või kanalisatsioonil asuv veearvesti, millega mõõdetakse tarbitud teenuse kogust, on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa.

§ 5 . Liitumispunkt

(1) Liitumispunkt käesoleva seaduse tähenduses on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ühenduskoht tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooniga ning määrab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ning tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni vahelise piiri. Liitumispunkt on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa.

(2) Liitumispunkti määrab vee-ettevõtja selliselt, et see asub avalikult kasutataval maal kuni üks meeter väljaspool tarbimiskoha kinnisasja piiri. Kui liitumispunkti ei ole võimalik määrata nimetatud tingimustel, määratakse liitumispunkt vee-ettevõtja ja tarbimiskoha omaniku või valdaja kokkuleppel.

(3) Liitumispunkt tuleb määrata nii, et see ei tooks tarbimiskoha omanikule ega vee-ettevõtjale kaasa ebaproportsionaalselt suuri kulutusi ning tagaks vee-ettevõtjale vaba juurdepääsu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajatistele.

(4) Kui liitumispunkt määratakse tarbimiskoha kinnisasjale, on kinnisasjal paiknev ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa liitumislepingust tuleneva õiguse teostamise vahend tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 54 lõike 2 tähenduses ja kinnisasja igakordne omanik on kohustatud taluma selle paiknemist oma kinnisasjal. Liitumislepingu lõppemisel on kinnisasja omanikul õigus nõuda käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa kõrvaldamist temale kuuluvalt kinnisasjalt.

§ 6. Vee-ettevõtja

(1) Vee-ettevõtja on eraõiguslik juriidiline isik, kelle on kohaliku omavalitsuse üksus määranud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutajaks.

(2) Vee-ettevõtja, kes osutab teenust vähemalt 10 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu, millega on ühendatud vähemalt 10 000 elaniku veevõrk ja kanalisatsioon, on hädalukorra seaduse § 36 lõike 4 punktis 3 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja.

§ 7. Tarbija

Tarbija käesoleva seaduse tähenduses on isik, kes kasutab ühisveevärgi või -kanalisatsiooni teenust ja maksab selle teenuse eest tasu.

§ 8. Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon

(1) Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon on ehitiste ja seadmete süsteem tarbija veega varustamiseks ühisveevärgist või reo- või sademevee ärajuhtimiseks ühiskanalisatsiooni. Tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon ei ole ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osa.

(2) Tarbimiskoha veevõrgil asuv veemõõdusõlm, välja arvatud veearvesti, on tarbimiskoha veevõrgi osa.

§ 9. Tööstus- ja tootmisettevõtja

Tööstus- ja tootmisettevõtja käesoleva seaduse tähenduses on tööstuse või muu tootmisega tegelev eraõiguslik või avalik-õiguslik juriidiline isik. Tööstus- ja tootmistegevusena ei käsitata käesolevas seaduses edasimüüki ja teenindust.

§ 10. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus on tarbija joogiveega varustamine kuni liitumispunktini ning liitumispunktist tarbija reo- või sademevee vastuvõtmine ja vajaduse korral puhastamine.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus peab liitumispunktis joogiveega varustamise korral vastama veeseaduse alusel joogiveele kehtestatud nõuetele, reo- ja sademevee vastuvõtmise korral käesoleva seaduse nõuetele ning reo- ja sademevee kokkukogumise ja puhastamise korral veeseaduse alusel reo- ja sademevee kokkukogumisele ja puhastamisele kehtestatud nõuetele.

§ 11. Purgimisteenus

Purgimisteenus käesoleva seaduse tähenduses on reovee kogumismahutist reovee väljapumpamise, äraveo ja puhastamise teenus.

2. peatükk

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni planeerimine ning rajamine

§ 12. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni planeerimine

(1) Ala, kuhu on kavas rajada ühisveevõrk ja -kanalisatsioon, tuleb kavandada selliselt, et kõigile selle ala elanikele on tagatud ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni teenus.

(2) Planeerimisel tuleb lähtuda eesmärgist, et:

- 1) piirkonnas on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine tervise ja keskkonna kaitsmiseks vajalik;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind on piirkonna elanike jaoks mõistlik.

(3) Mõistliku hinna tagamiseks ning jätkusuutliku ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks võivad riik, kohaliku omavalitsuse üksus ja teised organisatsioonid toetada vee-ettevõtjat, arvestades riigiabi nõuetega.

§ 13. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava osa, mis käsitleb valla või linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamist.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus koostöös vee-ettevõtjaga.

(3) Ühe kohaliku omavalitsuse üksuse kohta koostatakse üks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava. Kui üks vee-ettevõtja teenindab mitut kohaliku omavalitsuse üksust, võib kõikide kohaliku omavalitsuse üksuste kohta koostada ühe ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava koostatakse vähemalt 12 aastaks. Kava peab üle vaatama vähemalt üks kord nelja aasta tagant, vajaduse korral sagedamini. Seejuures tuleb kava täiendada nii, et käsitletava perioodi pikkus oleks vähemalt 12 aastat, ning ajakohastatud kava uuesti kinnitada.

§ 14. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava sisu

(1) Käesoleva seaduse § 13 lõikes 2 nimetatud kava peab sisaldama vähemalt:

- 1) keskkonnatingimuste ülevaadet, sealhulgas ülevaadet pinna- ja põhjaveest, vete seisundist, pinna- ja põhjaveele avalduvast koormusest, põhjaveearudest ja ehitusgeoloogilistest tingimustest ning kava seisukohast olulistest piirkonna muudest iseärasustest;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kirjeldust, vee-ettevõtja andmeid, sealhulgas vee-ettevõtja omanikke, tarbijarühmi, tarbitud ja tarbitava vee koguseid ning ärajuhitava reo- ja heitvee koguseid, vee- ja kanalisatsioonisüsteemide lekkest tingitud veekadusid, infiltratsiooni hinnangulist suurust, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitunud elanike osakaalu kogu piirkonna elanikest, liitumisvõimalusega elanike osakaalu liitunud elanikest ja kava seisukohast olulisi muid andmeid;
- 3) sotsiaal-majanduslike näitajate kirjeldust, sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksuse ühe leibkonnaliikme aasta keskmise netosissetuleku ja elanikkonna maksevõime prognoosi vähemalt esimeseks neljaks aastaks aasta kaupa ning viimase kaheksa aasta kohta üldistatud trende; elanike arvu, sissetuleku ja muude statistiliste näitajate arvestamisel lähtutakse andmete olemasolul Statistikaameti prognoosist;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni asukohta ja asendiskeemi ning nende süsteemide, sealhulgas puurkaev-pumplate, veetöötlusjaamade, survetõstepumplate, veetorustike, tuletõrjehüdrantide, ühisvoolu- ja lahkvoolukanalisatsiooni, lokaalsete puhastusseadmete, reoveepumplate, purgimissõlmede, reoveepuhastite, sademeveekanalisatsiooni ja tulekustutusvee võtmise kohtade tehnilist kirjeldust ning seisukorda ja sobivuse hinnangut;
- 5) vee-ettevõtja finants-majanduslike näitajate kirjeldust ning lühi- ja pikaajalisi investeerimisprogramme, investeringute allikaid, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara kirjeldust ja seisundi hinnangut, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni

teenuse hinna prognoose ning teenuse osutamiseks tehtavate kulutuste osakaalu kohaliku omavalitsuse üksuse ühe leibkonnaliikme aasta keskmisest netosissetulekust vähemalt esimeseks neljaks aastaks aasta kaupa ning viimase kaheksa aasta kohta üldistatud trende;

6) kohaliku omavalitsuse üksusele sobivate tehniliste lahenduste iseloomustust käesoleva lõike punktides 1–5 lähtuvalt koos alternatiivsete lahenduste võrdlusega;

7) ühisveevärgi ja -kanalisatsioonina käsitletavate sademeveesüsteemide loetelu valgalade kaupa;

8) ühisveevärgiga kaetavate alade ja reovee kogumisalade kaarte;

9) dimensioonitud vee- ja kanalisatsioonirajatiste põhiskeemi, sealhulgas sademevee äravoolurajatiste põhiskeemi, mis peab sisaldama vähemalt veeallikate ja veehaarete ning pumba- ja puhastusrajatiste asukohti; sanitaarkaitsealade ning rõhutsoonide ulatust ja kirjeldust; tulekustutusvee saamise lahendusi ja veevõtukohti ning kanalisatsioonisüsteemide kirjeldust; ülevoolu-, pumba- ja puhastusrajatiste ning pargimissõlmede ja väljalaskude asukohti ja kujasid;

10) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendusmeetmete ajakava ning dimensioonitud vee- ja kanalisatsioonirajatiste põhiskeemi esimese nelja aasta kohta aasta kaupa ja viimase kaheksa aasta kohta üldprognoosi ning nende hinnangulist maksumust;

11) arendatud ja nelja aasta jooksul arendatavate piirkondade liitumistähtaegasid;

12) kohaliku omavalitsuse üksuse määratud perspektiivsete ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetavate alade kaarte;

13) kaarti üle 2000-inimekvivalendise reostuskoormusega reoveekogumisaladest, mis on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga katmata, kui selle välja ehitamine tooks kaasa põhjendamatult suuri kulutusi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 ning punktides 9 ja 10 loetletud teave peab olema eristatav reoveekogumisalati.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas planeeritud investeeringute allikana ei saa finantsprognooside koostamisel arvestada riiklikke toetusi, kui puudub raha eraldamise otsus.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava peab sisaldama teavet selle kohta, kas ja mis ulatuses on sademeveesüsteemid määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks. Nende sademeveesüsteemide kohta, mis ei ole määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks, koostab kohaliku omavalitsuse üksus sademevee majandamise kava, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 sademevee kohta kehtestatud arendamise kava sisu nõudeid.

§ 15. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava menetlus, vastuvõtmine ja avalikustamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava peab olema kooskõlas vesikonna veemajanduskava ja selle meetmeprogrammiga veeseaduse tähenduses ning täitma veekaitse eesmärgi. Sademeveesüsteemide planeerimisel tuleb muu hulgas arvestada ülejutustega ja reostust leevendavate lahendustega, nagu imbkraavid, vett läbilaskvad katendid, taimkattega ribad, viibekraavid, imbkraavid, imbväljakud, puhveralad, viibetiigid ja vihmaaiad.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava eesmärgid ja arendusmeetmed peavad olema kooskõlas kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavaga.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tuleb enne vastuvõtmist kooskõlastada Terviseameti ja Päästeametiga.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava avalike arutelude korraldamine, huvitatud isikute kaasamine ja avalikustamine toimub kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37² kohaselt, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 5 toodud erisustega.

(5) Käesoleva seaduse § 14 lõike 1 punktides 4 ja 9 nimetatud teave ei kuulu avalikustamisele.

(6) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kinnitab kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu määrusega.

§ 16. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamine ja arendamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsioon rajatakse ja seda arendatakse kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel. Ühisveevärki ja -kanalisatsiooni võib rajada ka ainult detailplaneeringu alusel, kui detailplaneering sisaldab käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 sätestatud.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamist ja arendamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksus võib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni rajamise ja arendamisega seotud haldusülesande anda üle vee-ettevõtjale halduslepinguga halduskoostöö seaduses sätestatud korras.

(4) Mitme kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritooriumi hõlmava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud ala ulatus ning sellise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise ning kasutamise tingimused ja kord määratakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahelise halduslepinguga halduskoostöö seaduses sätestatud korras.

(5) Kui sademevee ärajuhtimise ehitised ja seadmed ei ole määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks, rajatakse, hooldatakse ja arendatakse sademevee ärajuhtimiseks vajalikke ehitisi ja seadmeid sademevee majandamise kava alusel.

3. peatükk **Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine**

§ 17. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise alused

(1) Vee-ettevõtja peab lubama ühendada tarbimiskoha veevärki ühisveevärgiga ning tarbimiskoha kanalisatsiooni ühiskanalisatsiooniga käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tingimuste kohaselt.

(2) Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liidetakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni omaniku ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud lepingu (edaspidi *liitumisleping*) alusel.

(3) Reoveekogumisalal on tarbimiskoha omanikul kohustus liituda olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas märgitud tähtja jooksul, kui selleks on välja ehitatud nõuetekohane liitumispunkt.

(4) Tarbimiskoha omanikul ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud liitumiskohustust, kui joogiveega varustamine ning reovee kokkukogumine ja puhastamine on tagatud muul viisil, mis vastab veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele. Joogiveesüsteem loetakse selle sätte tähenduses nõuetele vastavaks ka juhul, kui joogivee kvaliteedinäitajad ei vasta veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele, kuid joogiveesüsteem ei ohusta teiste isikute joogiveesüsteeme, põhjavee kvaliteeti, inimese tervist ega keskkonda.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud liitumiskohustus ei laiene tööstus- ja tootmisettevõtjale.

§ 18. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskiri

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu ning see peab sisaldama vähemalt:

- 1) nõudeid liitumistaotlusele ning liitumistaotluse läbivaatamise tähtaega ja korda;
- 2) tarbija liitumistingimusi ning nõudeid liitumislepingule;
- 3) liitumistasu tasumise korda.

(2) Kui üks vee-ettevõtja teenindab mitut kohaliku omavalitsuse üksust ühe ja sama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu, kehtestavad kõik kohaliku omavalitsuse üksused käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühtse eeskirja.

§ 19. Liitumisleping

(1) Liitumisleping sõlmitakse kirjalikus, elektroonilises või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis käesoleva seaduse § 18 lõike 1 alusel kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eeskirja kohaselt.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatava tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni vastavust liitumistingimustele ning liitumislepingule kontrollib vee-ettevõtja.

(3) Liitumislepingut ei sõlmita, kui:

- 1) tarbimiskoha veevajadust ei ole võimalik ühisveevärgist tagada selle nõuetekohast toimimist kahjustamata;
- 2) tarbimiskoha omaniku reo- või sademeveet ei ole võimalik selle koguste või omaduste tõttu juhtida ühiskanalisatsiooni viimast kahjustamata või reo- või sademevesi ei vasta reoveepuhasti puhastusvõimsusele või -tehnoloogiale;
- 3) tarbimiskoha omanik tahab juhtida ühiskanalisatsiooni reovett, mille saasteainete sisaldus on suurem ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas või käesoleva seaduse § 36 lõike 2 alusel määratud piirnormidest;
- 4) tarbimiskoha veevõrk ja -kanalisatsioon ei vasta vee-ettevõtja määratud tehnilistele tingimustele;
- 5) sademevee vastuvõtmiseks puudub lahkvoolne ühiskanalisatsioon ning ühisvoolsesse kanalisatsiooni sademevee juhtimine on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kohaselt keelatud.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 kirjeldatud juhul võib lepingu sõlmida, kui vee-ettevõtja ja tarbimiskoha omanik lepivad selles omavahel kokku ja näevad selle ette liitumislepingus.

(5) Vee-ettevõtja peab liitumislepingu sõlmimata jätmist kirjalikult põhjendama 30 päeva jooksul liitumisetepaneku saamisest arvates.

(6) Liitumislepingu tingimuste muutmisele kohaldatakse liitumislepingu sõlmimise kohta sätestatud.

§ 20. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu võtmise alused

(1) Vee-ettevõtjal, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud isikul, on õigus võtta tarbimiskoha omanikult ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest põhjendatud liitumistasu, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Liitumistasu suuruse arvutab vee-ettevõtja, arvestades käesoleva seaduse § 21 alusel koostatud liitumistasu arvutamise metoodikat.

(3) Liitumistasuga tagatakse:

- 1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine, kui konkreetse arendustegevuse rahastamine liitumistasude arvelt on ette nähtud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas;
- 2) tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumispunktis.

§ 21. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu arvutamise metoodika

(1) Vee-ettevõtja koostab liitumistasu arvutamise metoodika kooskõlas käesolevas seaduses sätestatuga.

(2) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on väiksem kui 2000 inimekvivalenti, või väljaspool reoveekogumisala, kooskõlastab vee-ettevõtja metoodika kohaliku omavalitsuse üksusega. Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või suurem, kooskõlastab vee-ettevõtja metoodika Konkurentsiametiga.

(3) Kui vee-ettevõtja soovib rakendada kõigis oma tegevuspiirkondades ühesugust liitumistasu arvutamise metoodikat, kooskõlastab ta metoodika Konkurentsiametiga, kui tegevuspiirkondade summaarne reostuskoormus on vähemalt 2000 inimekvivalenti, ning kohaliku omavalitsuse üksusega, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkondade summaarne reostuskoormus on väiksem kui 2000 inimekvivalenti.

(4) Vee-ettevõtja ja kohaliku omavalitsuse üksus avalikustavad liitumistasu arvutamise metoodika pärast kooskõlastamist oma veebilehtedel.

§ 22. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu arvestamine

(1) Vee-ettevõtja võib võtta liitumistasu vaid nende kulutuste ulatuses, mis on vajalikud tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni liitmiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga.

(2) Tagastamatu abi korras ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni väljaehitamiseks tehtud kulutused arvatakse liitumistasudest maha.

(3) Kui ühisveevärki ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise, arendatakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava väliselt tarbimiskoha omaniku taotluse alusel ja kokkuleppel vee-ettevõtjaga ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanikuga, katab arendamise ning tarbimiskoha ühendamise kulutused täies ulatuses taotleja.

(4) Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamise eest ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ei saa vee-ettevõtja korduvat liitumistasu nõuda, kui tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni liitumispunkti asukoht või tehniline lahendus muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise tõttu või piirkonda hakkab teenindama uus vee-ettevõtja või muutub ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik.

(5) Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni ümberehitamise või tarbimiskoha omaniku või valdaja vahetumise korral ei võeta liitumistasu, kui liitumistingimuste muutmine ei põhjusta vee-ettevõtjale lisakulutusi. Lisakulutuste tekkimisel võib liitumistasu võtta vaid lisakulutuste ulatuses.

(6) Vee-ettevõtjal on õigus nõuda tarbijalt liitumistasu tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni liitumistingimuste muutmise korral, kui see toimub tarbija algatusel või tarbija tegevuse muutumise tõttu ja selleks on vaja teha ühisveevärgis ja -kanalisatsioonis selline ümberehitus, millega kaasnevad vee-ettevõtjale lisakulutused. Liitumistasu võib võtta vaid lisakulutuste ulatuses.

(7) Kui tarbija ja vee-ettevõtja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise leping on lõppenud käesoleva seaduse § 42 lõike 1 alusel, on vee-ettevõtjal õigus nõuda tarbimiskoha omanikult täiendavat liitumistasu, kui tarbimiskoha omanik soovib ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust taastada ning vee-ettevõtjale kaasnevad sellega lisakulutused. Liitumistasu võib võtta vaid lisakulutuste ulatuses.

§ 23. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise tasu tagastamine

(1) Kui ühisveevärk või -kanalisatsioon on ehitatud üksnes vee-ettevõtja sellise tarbija jaoks, kes on liitumistasuga tasunud liitumiseks tehtud kulutused täies ulatuses, kuna vee-ettevõtjal ei olnud piirkonnas teada teisi liitujaid, ning olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitub seitsme aasta jooksul pärast liitumistasu tasumist uusi liitujaid, tagastab vee-ettevõtja kolme kuu jooksul pärast iga uue liitumislepingu sõlmimist ja vastava liitumistasu või iga-aastase osamakse tasumist varem liitumistasu tasunud tarbijatele proportsionaalse osa tasutud liitumistasust.

(2) Tagastatava liitumistasu osa arvutamisel lähtutakse liitumiseks tehtud kulutustest ja liitumistasu arvutamise meetodikast ning võetakse arvesse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni põhivara akumulieritud kulum.

(3) Tarbija vahetumisel läheb liitumistasu osalise tagasisaamise õigus üle uuele tarbijale.

4. peatükk

Vee-ettevõtja määramine ja tema tegevuse korraldamine

§ 24. Vee-ettevõtja määramise alused

(1) Kui ühisveevärk ja -kanalisatsioon on kohaliku omavalitsuse üksuse omandis, korraldab kohaliku omavalitsuse üksus iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega vee-ettevõtja leidmiseks kontsessioonilepingu sõlmimise menetluse riigihangete seaduse kohaselt. Vee-ettevõtja määratakse kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega menetluse tulemuste alusel ning määramine avalikustatakse võrguväljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakonna ajalehes.

(2) Kui ühisveevärk ja -kanalisatsioon on eraõigusliku juriidilise isiku omandis, võib omanik esitada kohaliku omavalitsuse üksusele ettepaneku enda määramiseks vee-ettevõtjaks käesoleva seaduse tähenduses.

(3) Kui ühisveevärk ja -kanalisatsioon on eraõigusliku juriidilise isiku omandis, võib omanik esitada kohaliku omavalitsuse üksusele ettepaneku määrata vee-ettevõtjaks isik, kelle hallatavat ühisveevärki ja -kanalisatsiooni on vaja piirkonnas nõuetekohase ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks kasutada. Isiku võib määrata vee-ettevõtjaks vaid tema nõusolekul.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 alusel esitatud eraõigusliku juriidilise isiku suhtes ei ilmne käesoleva seaduse § 26 lõigetes 1 ja 2 nimetatud asjaolusid ning isik vastab käesoleva seaduse §-i 25 alusel määratud täiendavatele nõuetele ja eraõigusliku juriidilise isiku määratud pädeval isikul on käesoleva seaduse §-s 32 nõutud pädevus, määrab kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega eraõigusliku juriidilise isiku vee-ettevõtjaks.

(5) Kohaliku omavalitsuse volikogu otsuses vee-ettevõtja määramise kohta sätestatakse vähemalt:

- 1) eraõiguslikule juriidilisele isikule antav haldusülesanne halduskoostöö seaduse järgi;
- 2) vee-ettevõtja tegevuspiirkonna ulatus;
- 3) haldusülesande täitmise rahastamise alused ja rahastamise ulatus, kui haldusülesande täitmist rahastatakse riigieelarvest või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvest;
- 4) haldusülesande täitmise üle järelevalvet tegev kohaliku omavalitsuse ametiasutus või organ;
- 5) eraõigusliku juriidilise isiku kohustus esitada majandusaasta aruanne ning avalikustada käesoleva seaduse § 31 kohane tegevusaruanne;
- 6) vee-ettevõtja pädevusnõuded;
- 7) haldusakti kehtivusaeg, kui haldusakt on tähtajaline;
- 8) järelevalveasutuse või -organi õigused ja eraõigusliku juriidilise isiku kohustused haldusakti lõpetamise korral haldusülesande täitmise järjepidevuse tagamiseks, arvestades käesolevas seaduses sätestatut.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 2 nimetatud tegevuspiirkonna määramisel tuleb võimaluse korral vältida mitme vee-ettevõtja määramist.

(7) Kui eraõiguslikust juriidilisest isikust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik loobub vee-ettevõtjaks olemisest või teeb ettepaneku korraldada kontsessioonilepingu sõlmimise menetlus, määratakse vee-ettevõtja käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt.

(8) Käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 nimetatud volikogu otsuses vee-ettevõtja määramise kohta ja käesoleva seaduse § 27 lõikes 3 nimetatud hankelepingus ei määrata ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda. Nimetatud teenuse hind kujundatakse, lähtudes käesoleva seaduse 6. peatükist.

§ 25. Täiendavad nõuded vee-ettevõtjale

Kohaliku omavalitsuse üksusel on õigus kehtestada vee-ettevõtjale täiendavaid pädevus- ja kvaliteedinõudeid vee-ettevõtja tegevuspiirkonna suuruse, tarbijate arvu ja piirkonna eripära põhjal.

§ 26. Vee-ettevõtja määramisest keeldumine

(1) Kohaliku omavalitsuse üksus võib eraõiguslikust juriidilisest isikust ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omaniku vee-ettevõtjaks määramisest keelduda, kui isik ei vasta kohaliku omavalitsuse üksuse määratud pädevus- või kvaliteedinõuetele või isiku suhtes kohalduvad kohaliku omavalitsuse üksuse määratud kõrvaldamise alused.

(2) Vee-ettevõtjaks ei saa määrata isikut, kellele kuuluva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kaudu ei ole võimalik osutada nõuetekohast ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ilma selle süsteemi liitmiseta teisele isikule kuuluva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga, välja arvatud juhul, kui varade omanikud on omavahel kokku leppinud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise korra.

§ 27. Riigihange vee-ettevõtja leidmiseks

(1) Vee-ettevõtja leidmiseks tuleb korraldada hankemenetlus kontsessioonilepingu sõlmimiseks riigihangete seaduse järgi käesoleva seaduse § 24 lõigetes 1 ja 7 sätestatud juhul.

(2) Vee-ettevõtja leidmiseks korraldatava riigihanke alusdokumentides tuleb lisaks riigihangete seaduse §-s 77 nõutule esitada vähemalt:

- 1) vee-ettevõtja tegevuspiirkonna ulatus ja selle tehniline kirjeldus;
- 2) teave ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohta;
- 3) teave ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise ning selle kasutamise eeskirja kohta;
- 4) vee-ettevõtja kohustused;
- 5) vee-ettevõtja pädevusnõuded ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni nõuetekohase toimimise tagamiseks;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise tingimused;
- 7) hankelingu kestus;
- 8) vee-ettevõtja ja kohaliku omavalitsuse üksuse vahel sõlmitava hankelingu eelnõu;
- 9) teave käesoleva seaduse § 16 lõikes 4 nimetatud halduslepingu kohta selle olemasolu korral.

(3) Kui juriidiline isik määratakse vee-ettevõtjaks riigihanke alusel, ei tohi tema tegutsemise alus ning vee-ettevõtja määramise otsuse ja hankelingu kestus olla pikemad kui 12 aastat.

§ 28. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine vee-ettevõtjaks määramiseta

Kui isik ei ole määratud vee-ettevõtjaks käesolevas seaduses sätestatud korras, kuid tema tegevus vastab käesoleva seaduse § 10 lõikes 1 sätestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse määratlusele ning tema omandis või valduses olev veevõrk või kanalisatsioon vastab käesoleva seaduse § 3 lõigetes 1 ja 2 nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni määratlusele, kohalduvad selle isiku suhtes kõik käesolevas seaduses vee-ettevõtja kohta sätestatud nõuded ja kohustused.

§ 29. Vee-ettevõtja tegevuse peatamine ja lõpetamine

(1) Kuni uue vee-ettevõtja ja tema tegevuspiirkonna määramiseni on seni ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni abil veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuseid osutanud ettevõtja kohustatud jätkama, kuid mitte kauem kui lepinguga määratud ajani.

(2) Lepingu peatamiseks või lõpetamiseks enne lepingus määratud tähtaega peab vee-ettevõtja vähemalt 12 kuud enne ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise peatamist või lõpetamist esitama kohaliku omavalitsuse üksusele kirjalikult peatamise või lõpetamise ajakava ning ülevaate abinõudest, mis tagavad käesolevast seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud lepingutest tulenevate nõuete täitmise.

(3) Käesolevast seadusest ja kohaliku omavalitsuse üksusega sõlmitud lepingutest tulenevate vee-ettevõtja kohustuste täitmise tagab kohaliku omavalitsuse volikogu, määrates käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaja jooksul teise vee-ettevõtja või täites need kohustused muul moel.

§ 30. Vee-ettevõtja raamatupidamise erinõue

(1) Lisaks konkurentsiseaduse §-s 18¹ sätestatud nõude täitmisele peab vee-ettevõtja lähtuma järjepidevalt kohaldatavatest ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest ning pidama tulude ja kulude kohta eraldi arvestust järgmiste tegevuste kaupa:

- 1) veevarustus;
- 2) reovee ärajuhtimine;
- 3) reovee puhastamine;
- 4) sademevee ärajuhtimine;
- 5) sademevee puhastamine;
- 6) käesoleva lõike punktides 1–5 nimetatud tegevustega seotud lisateenused;
- 7) pürgimisteenuse osutamine käesoleva seaduse § 47 tähenduses;
- 8) liitumistasud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise eest;
- 9) muu tegevus, mis ei ole seotud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamisega.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 nimetatud kulude juures tuleb eraldi esile tuua tagastamatu abiga soetatud varad ja varadega seotud kapitalikulu.

(3) Kui vee-ettevõtja osutab tarbijale või teisele vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mitmel reoveekogumisalal või mitmes tegevuspiirkonnas, peab ta pidama eraldi arvestust eri reoveekogumisalade või tegevuspiirkondade kaupa käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatu kohaselt, välja arvatud juhul, kui piirkondades määratakse ühine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind käesoleva seaduse 6. peatükis sätestatu kohaselt.

§ 31. Vee-ettevõtja tegevuse aruande avalikustamine

(1) Tegevuse läbipaistvuse tagamiseks avalikustab vee-ettevõtja oma või kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel üks kord aastas aruande 30 päeva jooksul pärast selle kinnitamist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud aruanne peab sisaldama majandusaasta aruande kokkuvõtet, ülevaadet viimase aasta jooksul tehtud investeeringutest, joogivee kvaliteedist, reovee ja sademevee puhastamisest ning tuleviku arengusuundadest.

(3) Avalikustamise kohustus ei laiene nendele andmetele, mis ei kuulu seaduse kohaselt avalikustamisele.

§ 32. Joogivee- ning reoveekäitlusrajatiste töö eest vastutavale isikule esitatavad nõuded

(1) Vee-ettevõtja määrab iga enda hallatava joogivee- ning reoveekäitlusrajatiste kohta pädeva isiku, kes vastutab rajatise nõuetekohase toimimise eest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik peab läbima iga seitsme aasta järel vähemalt 80-tunnilise väljaõppe, mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud nõuetele või omama kutseseaduse alusel antud veekäitlusoperaatori kutsetunnistust.

(3) Joogivee- ning reoveekäitlusrajatiste töö eest vastutava isikuna võib tegutseda ka välisriigis kutse omandanud isik, kui tema kvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud pädev asutus on Keskkonnaministeerium.

(4) Joogivee- ning reoveekäitlusrajatiste töö eest vastutavale isikule esitatavad nõuded, väljaõppe programmi ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

5. peatükk

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenus

§ 33. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise alused

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetud alal on tarbijal õigus saada ühisveevärgist joogivett ja juhtida ühiskanalisatsiooni reovett ning lahkvoolssesse sademeveekanalisatsiooni sademevett mõistliku, põhjendatud ja võrdse kohtlemise põhimõtet järgiva hinnaga.

(2) Vee-ettevõtja on kohustatud tagama tarbijale ühisveevärgi kaudu joogiveevarustuse liitumispunkti ning vastu võtma reovett, mille reostusnäitajad ja ohtlike ainete kontsentratsioon ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga ning käesoleva seaduse § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirnorme.

(3) Vee-ettevõtja on kohustatud tagama tarbijale sademevee vastuvõtmise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavas ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud tingimustel ja korras.

(4) Vee-ettevõtjal on õigus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni avarii kõrvaldamise ajal ja muudel juhtudel, mis ei sõltu tema tegevusest, kuid on vajalikud süsteemide vähemalt miinimumnõuetekohaseks töötamiseks, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud korras piirata või peatada tarbijatele ühisveevärgist vee andmist või tarbijatelt reovee vastuvõtmist ühiskanalisatsiooni.

§ 34. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lepingu sõlmimine

(1) Ühisveevärgist vee võtmine ning reo- ja sademevee juhtimine ühiskanalisatsiooni toimub vee-ettevõtja ja tarbija vahelise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lepingu (edaspidi ka *teenusleping*) alusel.

(2) Kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole määranud sademevee ärajuhtimise ehitisi ja seadmeid ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni osaks käesoleva seaduse § 4 lõike 3 tähenduses, sõlmitakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenusleping sademevee ärajuhtimiseks kohaliku omavalitsuse üksuse määratud isikuga kohaliku omavalitsuse üksuse sademevee majandamise kavas ettenähtud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenusleping sõlmitakse kirjalikus, elektroonilises või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja alusel.

§ 35. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskiri

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja kinnitab kohaliku omavalitsuse volikogu ning see peab sisaldama vähemalt:

- 1) võetava joogivee mõõtmise ning ärajuhitava reo- ja sademevee arvestamise korda;
- 2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise täpsustatud korda;
- 3) ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate, välja arvatud ohtlikud ained, piirnorme arvestusega, et ühiskanaliseerimisest väljuv heitvesi vastaks veeseaduse alusel kehtestatud nõuetele ja ühiskanaliseerimise juhitav reovesi ei kahjustaks ühiskanaliseerimise toimimist;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse eest tasumise korda ning piinormi ületava reostuse tasu arvestamise korda;
- 5) joogivee andmise katkestamise ja taastamise ning reo- ja sademevee vastuvõtmise katkestamise ja taastamise korda;
- 6) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kahjustuse või avarii korral joogivee andmise piiramise, peatamise ja taastamise ning reovee ärajuhtimise piiramise, peatamise ja taastamise korda;
- 7) ühiskanaliseerimise juhitava sademevee koguse arvestamise meetodikat, välja arvatud abonenttasu rakendamise korral;
- 8) ühisveevärgiga liitumise punktis minimaalse lubatud veerõhu piinormi sõltuvalt hoonestuse valdavast kõrgusest;
- 9) ühiskanaliseerimisega liitumise punktis maksimaalse lubatud paisutustaseme piinormi.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 nimetatud reostusnäitajate piinormide määramisel tuleb arvestada piirkonna reoveepuhasti suurus, võimsust, tüüpi, kasutatavat puhastustehnoloogiat, vooluhulkasid, reovee ühtlustamise võimalusi ning teisi tehnoloogilisi kriteeriume, mis võimaldavad ühiskanaliseerimise juhitavat reovett puhastada nõuetekohaselt ja ühiskanaliseerimisest kahjustamata. Piinormide arvestamise alused, sealhulgas eksperdihinnangud peavad olema avalikud niivõrd, kuivõrd need ei kahjusta ettevõtja ärisaladust ja kuivõrd avalikustamine ei ole piiratud teiste õigusaktidega.

(3) Kui maa on kaasomandis, sõlmitakse ühisveevärgist vee võtmiseks ning reo- või sademevee ühiskanaliseerimise juhtimiseks vee-ettevõtjaga üks leping kaasomanike enamuse otsuse alusel asjaõigusseaduse § 72 kohaselt. Lepingu üheks pooleks on vee-ettevõtja ja teiseks pooleks kõik kinnistu kaasomanikud.

(4) Korteriomanditeks jagatud kinnisomandi puhul on tarbijaks korteriühistu. Korteriomandiks võib olla tarbijaks juhul, kui on võimalik tema korteriomandi veevärgi ja kanalisatsiooni ühendamine ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga käesoleva seaduse nõuetele vastava individuaalse liitumispunkti kaudu.

(5) Käesolevas seaduses sätestatud nõuetest tarbija kahjuks kõrvalekalduvad kokkulepped on tühiõhised.

§ 36. Ohtlike ainete ja muude saasteainete juhtimine ühiskanaliseerimisega

(1) Ühiskanaliseerimisega on keelatud juhtida jäätmeid, sealhulgas ohtlikke jäätmeid ja tahkeid osiseid, piinormi ületavas kontsentratsioonis ohtlikke ja muid aineid, mis kahjustavad või pärsivad ühiskanaliseerimise või reoveepuhasti toimimist või keskkonnaseisundit.

(2) Ühiskanaliseerimise juhitavate ohtlike ainete nimekirja ja piinormid kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Kui tarbija reo- või sademevee ohtlike ainete või muude saasteainete kontsentratsioon ületab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja või käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud ohtlike ainete piirnorme või kui ühiskanaliseerimise juhitav reovesi sisaldab ohtlikke aineid või muid saasteaineid, mille kohta ei ole piirnorme määratud, kuid mis võivad kahjustada ühiskanaliseerimise ehitisi, seadmeid, reovee puhastusprotsessi või keskkonnaseisundit, on tarbija kohustatud enne reo- ja sademevee ühiskanaliseerimise juhtimist kasutama eelpuhastust või võtma kasutusele muid meetmeid reo- ja sademevee nõuetele vastavaks viimiseks, välja arvatud juhul, kui vee-ettevõtjaga on kokku lepitud teisiti.

(4) Keskkonnaloa või keskkonnaprojektloa kohustusega tööstus- või tootmisettevõtja, kes kasutab oma tegevuses ohtlikke aineid, mis on nimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 ja mis juhitakse ühiskanaliseerimise, peab teatama üks kord aastas Keskkonnaametile nende ainete heidete koguse ja kontsentratsiooni koos nende arvestamise meetodikaga keskkonnanõuete infosüsteemi kaudu.

(5) Kui keskkonnaloa või keskkonnaprojektloa kohustusega tööstus- või tootmisettevõtja võtab oma tegevusalas või tehnoloogias kasutusele uue käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ohtliku aine, mis juhitakse ühiskanaliseerimise, on ta kohustatud sellest viivitamata teavitama Keskkonnaameti keskkonnanõuete infosüsteemi kaudu koos käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud andmetega.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keelatud ainete või muude ainete lubatud suuremas koguses või kontsentratsioonis ühiskanaliseerimise juhtimise eest on vee-ettevõtjal õigus nõuda piinormi ületava reostuse tasu käesoleva seaduse § 40 tähenduses ja kahju hüvitamist võlaõigusseaduses sätestatud korras.

§ 37. Joogivee kvaliteedi ning ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee saastatuse kontroll

(1) Joogivee kvaliteeti kontrollitakse veeseaduse § 85 lõike 2 alusel.

(2) Ühiskanaliseerimise juhitava reo- ja sademevee saastatust kontrollitakse vee-ettevõtja ja tarbija vahel määratud liitumispunktis käesolevas seaduses sätestatu alusel. Kui kontrollproovi võtmine liitumispunktist ei ole võimalik, võetakse proov lähimast kontrollkaevust.

(3) Ühiskanaliseerimise juhitatud reo- ja sademevesi peab vastama kehtestatud ohtlike ainete ja muude saasteainete piinormidele igal ajahetkel. Kui kasvõi üks punktproov ei vasta kehtestatud piinormidele ja põhjustab seeläbi reoveepuhastusprotsessi häireid või kahjustab ühiskanaliseerimise toimimist, kohaldub käesoleva seaduse § 40 lõikes 1 sätestatu.

(4) Reo- ja sademevee juhtimisel ühiskanaliseerimise määrab kontrollitavate saasteainete loetelu vee-ettevõtja.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kontrolli eesmärgil võetavaid proove võib võtta vaid veeseaduse alusel reovee valdkonnas atesteeritud isik ning proove tuleb analüüsida samas valdkonnas analüüsivate näitajate osas akrediteeritud laboris.

(6) Reostuse iseloomu ja saasteainete loetelu selgitamiseks on vee-ettevõtja ja Keskkonnaameti esindajatel õigus tutvuda tarbija tootmises kasutatavate materjalide, ainete ja tehnoloogiaga, tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooniga ning eelpuhastiga.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud isikutel on kohustus hoida tarbija ärisaladust.

(8) Vee-ettevõtja ei pea teatama tarbijale reo- ja sademevee kontrollproovi võtmise aega, kui vee-ettevõtja tagab, et proovi võtab ja analüüsib erapooletu kolmas isik või proovivõtmise juurde on kutsutud erapooletu esindaja, kes kinnitab oma kohalolekut allkirjaga proovivõtuprotokollis.

(9) Reo- ja sademevee proovivõtuprotokoll tuleb koostada veeseaduse § 236 lõike 7 alusel kehtestatud nõuete kohaselt.

§ 38. Ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee nõuetele vastavuse hindamine

(1) Ühiskanalisatsiooni juhitud reo- ja sademevesi loetakse ajutiselt nõuetele mittevastavaks, kui võetud punktproovi ohtlike ainete või muude saasteainete sisaldus ületab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga või käesoleva seaduse § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirnorme.

(2) Kui tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud teenuslepinguga on kehtestatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga või käesoleva seaduse § 36 lõike 2 alusel kehtestatud leebemad piirnormid, lähtutakse vastavuse hindamisel teenuslepingus kokku lepitud piirnormidest.

(3) Ühiskanalisatsiooni juhitud reo- ja sademevesi loetakse püsivalt nõuetele mittevastavaks, kui vähemalt kolmes ajas keskmistatud proovis uuritava aine sisaldus ületab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga või käesoleva seaduse § 36 lõike 2 alusel kehtestatud piirnorme. Nimetatud ajas keskmistatud proovid peavad olema võetud kõige sagedamini kahepäevase vahega ning kõige harvemini üks kord kuus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud ajas keskmistatud proov peab olema võetud vähemalt viie tunni jooksul selliselt, et igas tunnis on võetud vähemalt üks punktproov.

(5) Käesoleva paragrahvi lõiget 4 ei kohaldata vesinikuekspONENTI, lenduvate orgaaniliste ühendite ning ohtlike ainete korral. Lenduvate orgaaniliste ühendite ja ohtlike ainete keskmine sisaldus leitakse kolme punktproovi tulemuse aritmeetilise keskmisena, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud proovide võtmise sagedust. VesinikuekspONENT loetakse nõuetele mittevastavaks, kui kolmest proovist vähemalt kahe tulemused ei vasta nõuetele, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud proovide võtmise sagedust.

(6) Käesoleva paragrahvi lõige 4 ei kohaldu, kui kasutatakse muid proovivõtumeetodeid, mis tagavad keskmistatud proovi tulemuse jälgitava viisil ning mille tulemus on võrreldav käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tulemusega.

§ 39. Müüdava joogivee ning ärajuhitava reo- ja sademevee koguse arvestamine

(1) Ühisveevärgist tarbijale müüdav joogivee kogus peab olema mõõdetud tarbimiskoha veevärgile vee-ettevõtja paigaldatud veearvestiga.

(2) Ühiskanalisatsiooni juhitava reovee ning käesoleva seaduse § 47 alusel osutatava purgimisteenuse reovee kogust arvestatakse tarbitava joogivee koguse alusel või muu arvestusliku meetodika või reaalsete mõõtmistulemuste alusel, mis on vee-ettevõtja ja tarbija vahel kokku lepitud ning mis võimaldab kõige efektiivsemalt hinnata ühiskanalisatsiooni juhitava või purgitava reovee kogust.

(3) Ühiskanalisatsiooni juhitava sademevee koguse arvestamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud metoodikast, arvestades vajaduse korral kinnisasja kõvakattega pindala osakaalu või muud asjakohast näitajat.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud metoodikat ei pea järgima juhul, kui arvestatakse vaid käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 8 nimetatud abonenttasu.

§ 40. Piirnormi ületava reostuse eest tasu võtmise alused

(1) Kui ühiskanalisatsiooni juhitud reo- või sademevesi on ajutiselt nõuetele mittevastav käesoleva seaduse § 38 lõike 1 tähenduses või kui tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud teenuslepinguga on kokku lepitud leebemates piirnormides ja ajutine nõuetele mittevastavus on tuvastatud teenuslepingus määratud piirnormidega võrreldes, on vee-ettevõtjal õigus võtta tarbijalt piirnormi ületava reostuse tasu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud korras.

(2) Kui ühiskanalisatsiooni juhitud reo- või sademevesi on püsivalt nõuetele mittevastav käesoleva seaduse § 38 lõike 3 tähenduses või kui tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud teenuslepinguga on kokku lepitud leebemates piirnormides ja ajutine nõuetele mittevastavus on tuvastatud teenuslepingus määratud piirnormidega võrreldes, on vee-ettevõtjal õigus võtta tarbijalt piirnormi ületava reostuse tasu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud korras ning lõpetada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine sellele tarbijale.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lõpetamine toimub käesoleva seaduse § 41 kohaselt.

§ 41. Ühiskanalisatsiooni teenuse osutamise lõpetamine püsivalt nõuetele mittevastava reovee ühiskanalisatsiooni juhtimise korral

(1) Vee-ettevõtja ei või teenuslepingut üles öelda enne, kui tarbijale on antud vähemalt kuuekuuline tähtaeg oma tootmise ümberkujundamiseks või tootmisprotsessi muutmiseks. Selleks saadab vee-ettevõtja tarbijale asjakohase teate koos tarbija liitumispunktist või kontrollkaevust võetud proovide analüüsitulemustega. Kuuekuuline tähtaeg hakkab kulgema teate kättesaamisest.

(2) Tarbija on kohustatud ühe kuu jooksul pärast asjakohase teate saamist esitama vee-ettevõtjale märgukirja kavandatavate tegevuste kohta ning leppima kokku eksperdihinnangu tegijas.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud eksperdihinnang peab sisaldama vähemalt:

- 1) alternatiivide analüüsi;
- 2) eelistatud variandi põhjendusi;
- 3) eelistatud variandi elluviimise tegevuskava koos ajakavaga.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud eksperdihinnang on keskkonnaloa muutmise aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 59 lõike 1 punkti 2 tähenduses ning veeseaduse § 128 lõike 7 alusel heitveele kehtestatud piirnormide leevendamise aluseks, kui on tuvastatud, et tarbija ühiskanalisatsiooni juhitud reovesi võib põhjustada puhastusprotsessis häireid. Vee-ettevõtja taotleb vajaduse korral eksperdihinnangu alusel meetmete elluviimise ajaks keskkonnaloa või keskkonnakompleksloa muutmist.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud loa nõuete ajutisel leevendamisel tuleb arvestada, et:

- 1) leevendus ei sea ohtu inimese elu ja tervist;
- 2) leevendus on proportsionaalne, arvestades loa nõuete ajutise leevendamisega taotletavat eesmärki ja selle kiireloomulist kohaldamist nõudvat olukorda, ega piira kellegi seadusega kaitstud põhiõigusi ja -vabadusi või muid õigusi rohkem, kui see on loa nõuete ajutise leevendamise eesmärgi saavutamiseks vältimatult vajalik.

(6) Ekspert hinnangus kajastatud meetmete mahukust arvestades võib Keskkonnaamet pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaega kuni meetmete elluviimiseni, kuid mitte kauemaks kui kaheks kalendriaastaks arvates päevast, mil tarbija on saanud kätte käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teate.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaja arvestus peatub ajaks, kui käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 3 nimetatud tegevuskavas kajastatud meetmete elluviimine on takistatud meetmete elluviiast sõltumatutel põhjustel.

(8) Tarbijale, kes ei täida ekspert hinnangus sisalduvat tegevuskava ajakava kohaselt, rakenduvad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ebaseadusliku kasutamise sätted.

§ 42. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise lepingu täitmise peatamine ja ülesütlemine

(1) Teenuslepingu võib üles öelda, kui:

- 1) tarbija on vahetunud;
- 2) tarbija ühiskanalisatsiooni juhitav reo- või sademevesi ei vasta nõuetele ning vee-ettevõtja on lähtunud käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud teenuse lõpetamise alustest;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutamise tingimused muutuvad oluliselt tarbija tegevuse tõttu;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutamine peatub tarbija soovil pikemaks ajaks kui kaheks aastaks;
- 5) tarbija on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud ega ole rikkumist vee-ettevõtja antud mõistliku aja jooksul heastanud;
- 6) tarbija on kasutanud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust ebaseaduslikult, sealhulgas juhtinud omavoliliselt sademevett ühiskanalisatsiooni, või on tahtlikult või raske hooletuse tõttu kahjustanud veearvesti plomme, taatlusmärgiseid või põhjustanud reoveepuhasti avarii.

(2) Kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kasutamine peatub tarbija soovil pikemaks ajaks kui kaheks aastaks, muutuvad liitumislepingus sätestatud tehnilised tingimused kehtetuks.

(3) Vee-ettevõtja peab teenuslepingu ülesütlemisest vähemalt 30 päeva ette teatama, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 41 sätestatud alustel. Teates nimetatakse teenuslepingu ülesütlemise alus ning lepingu lõppemise kuupäev.

(4) Vee-ettevõtja võib teenuslepingu täitmise peatada, kui tarbimiskoha veevõrk ja kanalisatsioon ei vasta käesoleva seaduse 7. peatükis sätestatule ja mittevastavust ei ole vee-ettevõtja määratud mõistliku tähtaja jooksul kõrvaldatud või tarbijal on vee-ettevõtjale tasumata kasutatud teenuste eest esitatud vähemalt kahe kuu arved.

(5) Enne teenuslepingu täitmise peatamist käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud põhjustel edastatakse tarbijale tarbimiskoha aadressil või lepingus nimetatud aadressil asjakohane teade. Teates nimetatakse teenuslepingu täitmise peatamise põhjus, kavandatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise peatamise aeg ning tarbija õigusi ja vaidluste lahendamise võimalusi käsitlev teave.

(6) Kui füüsilisest isikust tarbija on jätnud vee-ettevõtjale ettenähtud tasu tasumata, võib vee-ettevõtja peatada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise 30 päeva möödumisel käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud teate kättesaamisest arvates.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 4 sätestatud alusel teenuslepingu ülesütlemise või peatamise korral tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel füüsilisele isikule tagada elamiseks vajaliku joogivee kättesaadavus muul viisil.

(8) Tarbija võib teenuslepingu üles öelda, kui ta on sellest vee-ettevõtjale vähemalt 30 päeva ette teatanud ning isik tagab, et tema alternatiivne joogivee- ja reoveelahendus vastab veeseaduses sätestatud nõuetele.

§ 43. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ebaseaduslik kasutamine

(1) Ühisveevärgist vee võtmine ja ühiskanalisatsiooni abil reo- ja sademevee ärajuhtimine on ebaseaduslik, kui selleks puudub õiguslik alus või kui tegu on järgmiste rikkumistega:

- 1) torustikule, sulguritele, tuletõrjesüsteemile või vee- või reoveemööduõlmele vee-ettevõtja pandud plommid on rikutud või eemaldatud, välja arvatud juhul, kui eemaldamine on olnud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni eeskirjaga lubatud;
- 2) joogi- või reoveearvesti taatlusmärgis on eemaldatud või rikutud;
- 3) tarbimiskoha veevärgile on enne veearvestit monteeritud veevõttu võimaldav ühendus;
- 4) toimub vee-ettevõtja loata reovee purgimine;
- 5) näitusid on moonutatud;
- 6) toimub ebaseaduslikult sademevee juhtimine ühiskanalisatsiooni;
- 7) toimub muu tegevus, mille eesmärk on kasutada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust selle eest kehtestatud hinda maksmata.

(2) Isik, kes on ebaseaduslikult kasutanud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust, hüvitab vee-ettevõtjale ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse maksumuse, ebaseadusliku kasutamisega tekitatud kahju ning vee-ettevõtja tehtud mõistlikud kulutused kahju likvideerimiseks.

(3) Ebaseaduslikult kasutatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse mahu ning maksumuse määramise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 44. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamine üldistes huvides

(1) Ühisveevärgil asuvast tuletõrje veevõtukohast kasutatakse vett tuleohutuse seaduses sätestatud alustel.

(2) Päästesündmuse lahendamiseks, veevõtukoha korrashoiu kontrolliks, avaliku korra tagamiseks või õppuseks ühisveevärgil asuvast tuletõrje veevõtukohast võetud sihtotstarbeliselt kasutatav vee kulu kajastatakse ühisveevärgi teenuse hinnas.

(3) Avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt ühiskanalisatsiooni abil sademevee ärajuhtimiseks ning puhastamiseks sõlmib maa omanik või valdaja vee-ettevõtjaga sellekohase teenuslepingu, kus sätestatakse muu hulgas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise kord ja selle eest makstav tasu.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud lepinguga, mille üks pool on kohaliku omavalitsuse üksus, vee-ettevõtjale määratud tasu ei kata selle teenuse osutamiseks vajalikke kulusid täies ulatuses, kajastatakse lepinguga katmata kulud proportsionaalselt ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnas.

(5) Sellise ehitise kasutamiseks, mis on vajalik ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni häireteta töö tagamiseks ja arenguks, on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses sätestatud korras seada sundvaldus või ehitis omandada, sealhulgas sundvõõrandada.

§ 45. Vara avalikes huvides omandamine ja sundvõõrandamine

(1) Lisaks kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses sätestatud alustele võib kohaliku omavalitsuse üksus taotleda järgmise vara või asjaõiguse avalikes huvides omandamist, sealhulgas sundvõõrandamist:

1) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajalik vara, kui vee-ettevõtja ei täida teenuse osutamise kohustust;

2) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajalik vara, kui vee-ettevõtjana tegutsemiseks määratud aeg on lõppenud või kohaliku omavalitsuse volikogu otsus on tunnistatud kehtetuks ja sellel varal põhineva tegevuse jätkamine kooskõlas käesoleva seadusega ei ole tagatud ning see võib seada ohtu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniteenuse osutamise.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjaolude korral taotleda vara avalikes huvides omandamist, sealhulgas sundvõõrandamist, üksnes juhul, kui ta on varem vara omanikule andnud mõistliku tähtaja asjaolu kõrvaldamiseks, kuid vara omanik ei ole seda antud tähtaja jooksul teinud.

(3) Kohaliku omavalitsuse üksusel ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud tähtaja andmise kohustust juhul, kui selle kohustuse täitmine võib seada ohtu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise.

(4) Vara avalikes huvides omandamine, sealhulgas sundvõõrandamine, toimub kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses sätestatud korras. Menetlemisel ei pea järgima nimetatud seaduses sätestatud tähtaegu ning vara omanikule ei maksta lisaks tasule muid hüvitisi.

§ 46. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni hooldamine ja kontroll

Vee-ettevõtja peab oma tegevuspiirkonnas tagama ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja ning kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud halduslepingu kohaselt.

§ 47. Purgimisteenuse korraldamine

- (1) Isikule, kes asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või suurem, kuid kellel puudub võimalus liituda ühiskanalisatsiooni teenusega ühiskanalisatsiooni puudumise tõttu, on vee-ettevõtja kohustatud korraldama purgimisteenuse isiku nõudmisel.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei kohaldata tööstus- ja tootmisettevõtjale.
- (3) Vee-ettevõtja ei pea korraldama purgimisteenust isikule, kellele on välja ehitatud ühiskanalisatsiooniga liitumise võimalus, kuid kes on teenusest vabatahtlikult loobunud.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikule osutatakse teenust vee-ettevõtja ja isiku vahelise lepingu alusel.
- (5) Reovee kogumismahuti paigaldamise kohustus lasub isikul. Mahuti peab olema lekkekindel ja sellise mahutavusega, mis võimaldab kokku koguda vähemalt kahe nädala jooksul tekkiva reovee.
- (6) Reovee kogumismahuti nõuetele vastavuse tagab kogumismahuti omanik või valdaja.
- (7) Reovee kogumismahuti asukoht peab olema purgimisteenust osutavale autole ligipääsetav.
- (8) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikul on õigus saada käesoleva seaduse § 48 lõikes 2 sätestatud alustel purgimisteenust kaks korda ühes kalendrikuus.

6. peatükk

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind

1. jagu

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna põhimõtted

§ 48. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse eest võetavad tasud

- (1) Vee-ettevõtja võib tarbijalt võtta osutatava teenuse eest järgmisi tasusid:
  - 1) tasu võetud vee eest;
  - 2) tasu reovee ärajuhtimise eest;
  - 3) tasu reovee puhastamise eest;
  - 4) tasu sademevee ärajuhtimise eest;
  - 5) tasu sademevee puhastamise eest;
  - 6) abonenttasu joogivee eest;
  - 7) abonenttasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
  - 8) abonenttasu sademevee ärajuhtimise ja puhastamise eest.
- (2) Käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 nimetatud isikule rakendatakse purgimisteenuse osutamisel sama kuupmeetripõhist tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, mis kehtib selles tegevuspiirkonnas ühiskanalisatsiooniga ühendatud tarbijale.
- (3) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas kehtib igakuine abonenttasu, rakendub abonenttasu ka käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 nimetatud isikule.

§ 49. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse tasude erisused

(1) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktides 4 ja 5 nimetatud sademevee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib kajastuda vastavalt reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasus, välja arvatud juhul, kui isik kasutab vaid ühte nimetatud teenustest.

(2) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu võib kehtestada reovee ärajuhtimise ja puhastamise summaarse tasuna, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkonnas puuduvad tarbijad, kes kasutavad vaid ühte nimetatud teenust ning puudub muu vajadus eraldi puhastamistasu kehtestamiseks.

(3) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 3 nimetatud reovee puhastamise tasu ja punktis 5 nimetatud sademevee puhastamise tasu võivad erineda sõltuvalt vee saastatusest ja vee-ettevõtja määratud reostusgrupist.

(4) Reostusgrupi määramisel tuleb arvestada reo- ja sademevee mõju ulatust puhastusprotsessile, puhasti tehnoloogilist lahendust ning puhasti projekteeritud ja tegelikku reostuskoormust.

(5) Käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punktis 4 nimetatud sademevee ärajuhtimise tasu võib sõltuda sellest, kas sademevesi juhitakse ühisvoolukanalisatsiooni või lahkvoolusesse sademeveekanalisatsiooni.

(6) Käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 nimetatud tasusid võib kehtestada eri määrades, arvestades tarbijarühmade tarbimismahte, kasutatavaid teenuseid ja käesoleva seaduse põhimõtteid.

§ 50. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kujunemise alused

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind kujundatakse selliselt, et vee-ettevõtjal on tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) investeeringud olemasoleva ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 4) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava kohaste investeeringute tegemine, välja arvatud investeeringud, mis on saadud tagastamatu abina või käesoleva seaduse § 20 lõike 3 alusel liitumistasudena;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja investeeritud kapitalilt.

(2) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamisel võetakse aluseks viimase kolme kalendriaasta aritmeetiline keskmine müügikogus ning muutused tarbimises. Vajaduse korral tehakse müügikoguse leidmiseks analüüs.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ei tohi olla eri tarbijate või nende gruppide rühmade suhtes diskrimineeriv.

(4) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaga ei tohi katta neid kulusi, mis on kaetud liitumistasuga.

(5) Kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust mitmel reoveekogumisalal või mitmes tegevuspiirkonnas, võib kõigile piirkondadele kehtestada ühise ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

§ 51. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna metoodika

Konkurentsiamet töötab välja ja avalikustab oma veebilehel ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna arvutamise ühtse metoodika, arvestades käesolevas seaduses sätestatud.

§ 52. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse kulud

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda lülitatavad kulud peavad olema põhjendatud, lähtuma tõhususest ning võimaldama vee-ettevõtjal täita seaduses sätestatud ülesandeid.

(2) Põhjendatud tegevuskulude hindamisel lähtutakse järgmisest:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ja selle võrdlus tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 2) kulukomponentide põhjendatuse analüüs (sealhulgas eksperdi hinnangud);
- 3) vee-ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste vee-ettevõtjate kuludega.

(3) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda ei lülitata järgmisi kulusid:

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenusega mitteseotud kulud;
- 4) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahvid ning muud rahalised kohustused, mis on tingitud ettevõtja kohustuse rikkumisest;
- 5) finantskulud;
- 6) dividendide tulumaksukulu;
- 7) muud kulud, mis ei ole vajalikud ettevõtjale seadusega antud kohustuste täitmiseks.

§ 53. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse põhivara arvestamise alused

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse põhivara hulka ei arvestata järgmist:

- 1) pikaajalised finantsinvesteeringud;
- 2) immateriaalne põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja litsentsid, mis on vajalikud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 3) liitumistasudest soetatud põhivara;
- 4) põhivara, mida vee-ettevõtja ei kasuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks;
- 5) tagastamatu abiga soetatud põhivara, arvestades käesoleva seaduse § 54 lõikes 1 sätestatud põhivara kulumi arvestamise põhimõtteid.

(2) Põhivara väärtuse arvestus on järjepidev ning jätkub ka vee-ettevõtja või vara omandisuhte muutumise korral.

§ 54. Põhivara kulumi arvestus ja põhjendatud tulukus

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda lülitatava põhjendatud tulukuse ja põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajalikust põhivarast.

(2) Põhivara kulumi arvutamisel lähtutakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtusest ning kuluminormist, mis vastab põhivara kasulikule tehnilisele elueale.

(3) Põhjendatud tulukus arvutatakse, korrutades ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamiseks vajaliku põhivara väärtuse, millele on liidetud käibekapitali suurus, kaalutud keskmise kapitali hinnaga. Põhjendatud tulukuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda lülitamine ei ole kohustuslik, kui vee-ettevõtja nii otsustab.

§ 55. Käibekapital

Käesoleva seaduse § 54 lõikes 3 nimetatud käibekapitali suurus on viis protsenti viimase kolme kalendriaasta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse käibe aritmeetilisest keskmisest. Vajaduse korral tehakse käibekapitali suuruse leidmiseks analüüs.

§ 56. Piirnormi ületava reostuse tasu

Lisaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnale võib vee-ettevõtja võtta piirnormi ületava reostuse tasu, kui saasteainete, sealhulgas ohtliku aine sisaldus ärajuhitavas reo- või sademevees ületab vee-ettevõtja ja tarbija vahel sõlmitud teenuslepinguga kehtestatud piirnorme.

2. jagu

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna määramine

§ 57. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotlus

(1) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või suurem, esitab vee-ettevõtja ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnataotluse koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga, käesoleva seaduse § 49 lõike 4 alusel määratud reostusgruppidega ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga Konkurentsiametile hinnaotsuse tegemiseks.

(2) Kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on väiksem kui 2000 inimekvivalenti, või väljaspool reoveekogumisala, esitab vee-ettevõtja hinnataotluse koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirjaga, käesoleva seaduse § 49 lõike 4 alusel määratud reostusgruppidega ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kohaliku omavalitsuse üksusele hinnaotsuse tegemiseks.

(3) Kui vee-ettevõtja teenindab mitut reoveekogumisala, mille summaarne reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti või suurem, ning nendes piirkondades soovetakse kehtestada ühesuurune ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind, esitab vee-ettevõtja hinnataotluse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentatsiooniga Konkurentsiametile hinnaotsuse tegemiseks.

(4) Kui vee-ettevõtja teenindab ühte või mitut reoveekogumisala, mille summaarne reostuskoormus on väiksem kui 2000 inimekvivalenti, ja mis hõlmavad mitut kohaliku omavalitsuse üksust, ning soovib kehtestada nendel reoveekogumisaladel ühesuuruse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna, esitab ta hinnataotluse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentatsiooniga Konkurentsiametile hinnaotsuse tegemiseks.

(5) Teisele vee-ettevõtjale osutatava ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse eest võib vee-ettevõtja võtta käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 nimetatud tasu üksnes juhul, kui ta on esitanud selleks hinnataotluse Konkurentsiametile ning saanud hinnaotsuse käesoleva seaduse §-s 58 sätestatud alustel ja korras. Kuni hinnaotsuse saamiseni on vee-ettevõtjal keelatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamist ühepoolsetl lõpetada või peatada.

(6) Vee-ettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit või kohaliku omavalitsuse üksust 30 päeva jooksul sellise asjaolu teadaaamisest arvates, mis võib muuta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinda rohkem kui viis protsenti majandusaasta jooksul. Konkurentsiamet või kohaliku omavalitsuse üksus otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtaja jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

(7) Hinnataotluse menetlemisel on Konkurentsiametil ja kohaliku omavalitsuse üksusel kohustus hoida vee-ettevõtja ärisaladust.

(8) Kui Konkurentsiamet või kohaliku omavalitsuse üksus ei kinnita vee-ettevõtja esitatud hinnataotlust, on vee-ettevõtjal õigus kooskõlastamata jätmise halduskohtus vaidlustada.

§ 58. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaotsus

(1) Konkurentsiamet või kohaliku omavalitsuse üksus kontrollib käesoleva seaduse § 57 lõigetes 1–4 sätestatud pädevuse alusel, et taotletud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hind ning põhiteenustega seotud teenuste hinnad sisaldaksid üksnes käesoleva seaduse §-s 50 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

(2) Põhiteenustega seotud teenuste hindadest kuuluvad hinnaotsuse koosseisu vaid selliste teenuste hinnad, mille osutamisel on vee-ettevõtjal monopolne seisund.

(3) Kui vee-ettevõtja ei pea hinnataotluse rahuldamata jätmist kohaliku omavalitsuse üksuse poolt põhjendatuks või kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja vahel on muul põhjusel tekkinud vaidlus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kehtestamise üle, on Konkurentsiamet kohustatud vee-ettevõtja või kohaliku omavalitsuse üksuse vastavasisulise taotluse alusel esitama asja kohta oma põhjendatud arvamuse 30 päeva jooksul.

(4) Konkurentsiamet ja kohaliku omavalitsuse üksus teevad hinnaotsuse 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohaliku omavalitsuse üksus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades sellest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

(5) Vee-ettevõtja peab Konkurentsiametil ja kohaliku omavalitsuse üksuse volitatud isikul lubama käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida raamatupidamist, põhjendada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta selgitusi.

(6) Konkurentsiametil või kohaliku omavalitsuse üksuse volitatud isikul on vee-ettevõtja kohapeal kontrollimiseks õigus siseneda vee-ettevõtja esindaja juuresolekul vee-ettevõtja territooriumile, ruumidesse ja rajatistesse, tutvuda seal asjassepuutuvate dokumentide, muu teabe ja asjaoludega ning teha väljavõtteid, ärakirju ja koopiaid.

(7) Konkurentsiametil ja kohaliku omavalitsuse üksusel on õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsiliselt või juriidiliselt isikult ning selle esindajalt, samuti riigiasutuselt ja selle ametiisikult lisaandmeid, kui käesolevas seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad. Konkurentsiametil on käesolevas lõikes kirjeldatud õigus ka kohaliku omavalitsuse üksuse ja selle ametiisiku suhtes.

(8) Konkurentsiamet on kohustatud küsima kohaliku omavalitsuse üksuselt arvamust hinnataotluses kajastatud investeeringute vastavuse kohta ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale.

(9) Hinnataotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile või kohaliku omavalitsuse üksusele ei ole esitatud tema nõutud teavet, mida on vaja hinna kehtestamiseks. Kohaliku omavalitsuse üksuse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava puudumine ei ole peatumise põhjuseks.

(10) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaotsuse võib tarbija kohtus vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.

§ 59. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna avalikustamine ja rakendamine

(1) Vee-ettevõtja avalikustab vähemalt 30 päeva enne ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna kehtima hakkamist käesoleva seaduse § 58 alusel hinnaotsusega määratud hinnad. Vee-ettevõtja avalikustab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad oma ja kohaliku omavalitsuse üksuse veebilehel ning vähemalt üks kord ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

(2) Vee-ettevõtja rakendab käesoleva seaduse § 58 alusel hinnaotsusega määratud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad hinnaotsuse saamisest 60 päeva jooksul, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud nõudeid.

§ 60. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ajutise hinna kehtestamine

(1) Konkurentsiamet võib kehtestada vee-ettevõtjale ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse ajutise hinna, kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust hinnaga, mis ei vasta käesoleva seaduse §-des 50–55 sätestatud põhimõtetele. Konkurentsiameti kehtestatud ajutine hind kehtib, kuni vee-ettevõtja poolt esitatud hinnataotluse alusel uue hinnaotsuse tegemiseni Konkurentsiameti või kohaliku omavalitsuse üksuse poolt käesoleva seaduse §-s 57 sätestatud pädevuse järgi.

(2) Ajutise hinna kehtestamisel lähtub Konkurentsiamet käesoleva seaduse §-des 50–55 sätestatud alustest.

7. peatükk

Tarbimiskoha veevärk ja kanalisatsioon

§ 61. Tarbimiskoha veevärgi ja kanalisatsiooni hooldamine ja kontroll

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatud tarbimiskoha veevärki ja kanalisatsiooni peab tarbija hoidma sellises korras, et need ei kahjustaks ühisveevärki või -kanalisatsiooni ja teiste isikute vara ega takistaks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuste osutamist.

(2) Tarbija peab lubama paigaldada tarbimiskoha veevärgi väljaehitatud veemõõdusõlmele veearvesti ning tagama selle toimimise ja säilivuse seaduses ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud tingimustel ja korras.

(3) Tarbimiskoha kanalisatsioonil peavad olema allpool ühiskanalisatsiooni paisutustaset paiknevatel reo- ja sademeveeneeludel ning äravoolul kaitseseadmed uputuste vältimiseks.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib kehtestada ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga tarbimiskoha veevärgi või kanalisatsiooni ehitamisele ja kasutamisele nõudeid, mis on vajalikud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise tagamiseks ning inimeste, rajatiste ja keskkonna kaitseks.

(5) Tarbija peab lubama vee-ettevõtja volitatud esindajal kontrollida käesolevas paragrahvis sätestatud nõuete täitmist.

8. peatükk

Riiklik järelevalve

§ 62. Riikliku järelevalve pädevus

(1) Riiklikku järelevalvet (edaspidi *järelevalve*) käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teevad oma pädevuse ulatuses kohaliku omavalitsuse üksus, Konkurentsiamet, Keskkonnaamet ja Terviseamet.

(2) Järelevalvet joogivee kvaliteedi vastavuse üle veeseaduses sätestatud nõuetele teeb Terviseamet.

(3) Järelevalvet ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna ja liitumistasu õigusaktidele vastavuse üle teevad Konkurentsiamet ja kohaliku omavalitsuse üksus käesoleva seaduse § 57 lõigetes 1–4 sätestatud pädevuse ulatuses.

(4) Järelevalvet vee-ettevõtja poolt käesolevas seaduses sätestatud raamatupidamise, ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnaregulatsiooni ning investeeringutega seonduvate nõuete täitmise üle teevad Konkurentsiamet ja kohaliku omavalitsuse üksus käesoleva seaduse § 57 lõigetes 1–4 sätestatud pädevuse ulatuses.

(5) Järelevalvet vee-ettevõtja ja tarbija tegevuse vastavusele ohtlike ainete käitlemise nõuete täitmise ning sellekohase teabe esitamise üle teeb Keskkonnaamet.

(6) Järelevalvet ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni nõuetekohase kasutamise, sealhulgas ühiskanalisatsiooni keelatud ainete juhtimise üle teeb Keskkonnaamet.

(7) Järelevalvet vee-ettevõtja tegevuse vastavuse üle käesolevale seadusele ja kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktidele ning vee-ettevõtja poolt liitumislepingus ja teenuslepingus seatud tingimuste vastavuse üle käesoleva seaduse nõuetele teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

(8) Järelevalvet ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinna vastavuse üle ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kavale teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

(9) Järelevalvet käesoleva seaduse §-s 61 sätestatud nõuete üle teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

(10) Järelevalvet reoveekogumisalal väljaehitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise, sealhulgas ebaseadusliku liitumise üle teeb kohaliku omavalitsuse üksus.

§ 63. Riikliku järelevalve erimeetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve tegemiseks kohaldada korrakaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 64. Vahetu sunni kasutamine

Keskkonnaametil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korrakaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.

§ 65. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.

9. peatükk Vastutus

§ 66. Ohtlike ja keelatud ainete juhtimine ühiskanalisatsiooni

(1) Ohtlike ainete piirnormi ületavas koguses või kontsentratsioonis, samuti keelatud ainete ühiskanalisatsiooni juhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 67. Teabe moonutamine või esitamata jätmine

(1) Ühiskanalisatsiooni juhitavaid aineid käsitleva teabe varjamise, moonutamise või esitamata jätmise eest Konkurentsiametile, kohaliku omavalitsuse üksusele või Keskkonnaametile – karistatakse rahatrahviga kuni 100 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

§ 68. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamine hinnaotsusest erineva hinnaga

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse osutamise eest hinnaotsuses määratud erineva hinnaga – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga, mis moodustab kuni kümme protsenti vee-ettevõtja viimase auditeeritud majandusaasta käibest.

§ 69. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ebaseaduslik liitumine ja selle ebaseaduslik kasutamine

(1) Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ebaseadusliku liitumise või ühisveevärgist ebaseadusliku veevõtu või ühiskanalisatsiooni abil reo- ja sademevee ebaseadusliku ärajuhtimise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.

§ 70. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-s 66 nimetatud väärtegude kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet.

(2) Käesoleva seaduse §-s 67 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on ohtlike ainete korral Keskkonnaamet ning hinnaotsuse aluseks oleva teabe korral kohaliku omavalitsuse üksus või Konkurentsiamet käesoleva seaduse §-s 57 sätestatud pädevuse järgi.

(3) Käesoleva seaduse §-s 68 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Konkurentsiamet.

(4) Käesoleva seaduse §-s 69 sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on kohaliku omavalitsuse üksus.

10. peatükk Rakendussätted

1. jagu Seaduse rakendamine

§ 71. Teenuste hinnad

(1) Kui vee-ettevõtja on kehtestanud juriidilistele ja füüsilistele isikutele erinevad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad, kohustub vee-ettevõtja viima hinnad võrdse kohtlemise põhimõttega kooskõlla hiljemalt 2023. aasta 1. jaanuariks.

(2) Seaduse jõustumise hetkel kehtinud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuse hinnad kehtivad kuni uute hindade kehtestamiseni.

§ 72. Lepingute kehtivus ja kohaldamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist kohaliku omavalitsuse üksuse ja vee-ettevõtja ning tarbija ja vee-ettevõtja vahel sõlmitud lepingud kehtivad niivõrd, kuivõrd need ei ole vastuolus käesoleva seadusega.

(2) Käesoleva seaduse § 5 lõikes 4 sätestatud kohaldatakse ka enne käesoleva seaduse jõustumist sõlmitud liitumislepingutele.

(3) Käesoleva seaduse § 44 lõikes 3 nimetatud leping tuleb sõlmida hiljemalt 2022. aasta 1. aprilliks.

§ 73. Joogivee- ning reoveekäitlusrajatiste töö eest vastutava isiku pädevusnõude kohaldamine

Käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud pädevusnõue hakkab kehtima alates 2025. aasta 1. jaanuarist.

§ 74. Teabe esitamine ohtlike ainete kohta

Käesoleva seaduse § 36 lõigetes 4 ja 5 nimetatud teave tuleb esitada alates 2023. aasta 1. jaanuarist Keskkonnaametile keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu.

§ 75. Eeskirjade ja kavade vastavusse viimine

Käesoleva seaduse § 18 lõikes 1 ja § 35 lõikes 1 nimetatud eeskirjad, § 16 lõikes 5 nimetatud sademevee majandamise kava ning §-s 13 nimetatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava tuleb koostada või viia kooskõlla käesolevas seaduse nõuetega hiljemalt 2023. aasta 1. jaanuariks.

2. jagu

Seaduste muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 76. Ehitusseadustiku muutmine

Ehitusseadustikus tehakse järgmised muudatused:

1) lisas 1 asendatakse sõnad „Kinnistu veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik (sh abiseadmed), v.a kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba“ sõnadega „Tarbimiskoha veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik koos abiseadmetega, sealhulgas tarbimiskoha sademeveekanaliseatsioon, välja arvatud juhul, kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba“;

2) lisas 2 asendatakse sõnad „Kinnistu veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik (sh abiseadmed), v.a kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba“ sõnadega „Tarbimiskoha veevärgi- ja kanalisatsioonitorustik koos abiseadmetega, sealhulgas tarbimiskoha sademeveekanaliseatsioon, välja arvatud juhul, kui selle kohta kehtib hoone või muu rajatise ehitusluba“.

§ 77. Riigilõivuseaduse muutmine

Riigilõivuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 331² lõikes 2 asendatakse sõnad „veevärgi- ja kanalisatsioonitorustiku“ sõnadega „ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni“;

2) paragrahvi 331² lõikest 2 jäetakse välja sõna „kanalisatsiooniehitise“.

§ 78. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse kehtetuks tunnistamine

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus (RT I 1999, 25, 363) tunnistatakse kehtetuks.

3. jagu
Seaduse jõustumine

§ 79. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2022. aasta 1. jaanuaril.

Riigikogu esimees Henn Põlluaas

Tallinn, “.....” ..... 2021. a

Algatab Vabariigi Valitsus

“.....” ..... 2021. a nr....